

สรุปผลการเดินทางไปศึกษาดูงานและรับฟังความคิดเห็น
ต่อร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ....
และการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในเขตพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้
ของ
คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ....
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ระหว่างวันอังคารที่ ๓๐ - วันพุธที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๑
ณ จังหวัดยะลา

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	๑ - ๒
ส่วนที่ ๑	๓ - ๑๐
สรุปข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... จากการลงพื้นที่ศึกษาดูงาน ณ โครงการระบบระบายน้ำอันเนื่องมาจาก พระราชดำริพื้นที่ตำบลท่าสาป ตำบลพร่อน และตำบลยุโป อำเภอเมือง จังหวัดยะลา	
ส่วนที่ ๒	๑๑ - ๓๒
สรุปข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... และการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในเขตพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ณ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) จังหวัดยะลา	

การปฏิรูประบบบริหารจัดการทรัพยากรน้ำถือเป็นประเด็นสำคัญลำดับต้น ๆ ของประเทศ เพราะน้ำเป็นทรัพยากรพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ทั้งการอุปโภคบริโภค การช่วยรักษาความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศ การทำการเกษตรกรรม การอุตสาหกรรม การคมนาคม การผลิตพลังงาน รวมทั้งการท่องเที่ยว ซึ่งการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำนั้น ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ในหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ มาตรา ๒๕๘ ข. ด้านอื่น ๆ (๑) บัญญัติว่า “ให้มีระบบบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรมและยั่งยืน โดยคำนึงถึงความต้องการใช้น้ำในทุกมิติ รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและสภาพภูมิอากาศประกอบกัน”

ที่ผ่านมาแม้ว่าประเทศไทยได้กำหนดแนวนโยบายและแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๘ โดยยึดหลักการบริหารจัดการน้ำในระดับลุ่มน้ำอย่างบูรณาการ และยั่งยืนบนพื้นฐานของการทำงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ แต่พบว่ายุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำยังไม่สามารถที่จะนำไปสู่การดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งยังมีข้อจำกัดต่อการบูรณาการแผนงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานราชการ ทั้งส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น จึงทำให้การดำเนินการขาดเอกภาพ อีกทั้ง ปัจจุบันมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำจำนวนมาก ซึ่งกฎหมายแต่ละฉบับมีวัตถุประสงค์ในการบังคับใช้ และการแก้ไขปัญหาเฉพาะเรื่อง หรือแก้ไขปัญหาเฉพาะพื้นที่ที่แตกต่างกัน อีกทั้งบทบัญญัติของกฎหมายบางส่วนยังมีความซ้ำซ้อน ขัดแย้ง ไม่เชื่อมโยง และไม่ครอบคลุมการปฏิบัติภารกิจที่จำเป็นทั้งหมดในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ จึงทำให้การบังคับใช้กฎหมายขาดประสิทธิภาพ และไม่สามารถแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรน้ำได้อย่างยั่งยืน

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... เป็นกฎหมายที่สำคัญและมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนในวงกว้าง ดังนั้น จึงจำเป็นต้องพิจารณาด้วยความละเอียดรอบคอบ ประกอบด้วยข้อมูลที่ครบถ้วน สมบูรณ์ที่สุด เพื่อให้ร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... เป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศได้อย่างแท้จริง ประกอบกับ ตามมาตรา ๗๗ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้บัญญัติให้ ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้าน และเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผย ผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน คณะกรรมการวิสามัญ จึงได้มีมติเดินทางไปศึกษาดูงานและรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... และการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในเขตพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อรับฟังข้อมูล ข้อเท็จจริง สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู และการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ รวมทั้งอุปสรรคและข้อขัดข้องในการบังคับใช้กฎหมายและการประสานงานในพื้นที่จากหน่วยงานภาครัฐ คณะกรรมการลุ่มน้ำ องค์กรผู้ใช้น้ำ และภาคประชาชน

๒. เพื่อรวบรวมข้อมูล ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการเดินทางไปศึกษาดูงานเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ....

วิธีการดำเนินการ

เดินทางไปศึกษาดูงาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

- ๑) วันอังคารที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๑ เวลา ๑๕.๓๐ – ๑๖.๓๐ นาฬิกา ลงพื้นที่ศึกษาดูงาน ณ โครงการระบบระบายน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ตำบลท่าสาป ตำบลพร่อน และตำบลยุโป อำเภอเมือง จังหวัดยะลา และรับฟังบรรยายโครงการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่สำคัญของพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้
- ๒) วันพุธที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๑ เวลา ๐๙.๐๐ – ๑๒.๐๐ นาฬิกา รับฟังบรรยายสรุปเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในเขตพื้นที่จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ณ ห้องประชุมปัญญาเพชร ชั้น ๓ อาคารอเนกประสงค์ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดยะลา

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้รับทราบข้อมูล ข้อเท็จจริง สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู และการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ รวมทั้งอุปสรรคและข้อขัดข้องในการบังคับใช้กฎหมายและการประสานงานในพื้นที่จากหน่วยงานภาครัฐ คณะกรรมการลุ่มน้ำ องค์กรผู้ใช้น้ำ และภาคประชาชน เพื่อรวบรวมข้อมูลข้อเท็จจริงมาประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ....

ส่วนที่ ๑

สรุปข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ....
จากการลงพื้นที่ศึกษาดูงาน ณ โครงการระบบระบายน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่
ตำบลท่าสาป ตำบลพร่อน และตำบลยุโป อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

ร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... มีวัตถุประสงค์ที่จะเป็นกฎหมายแม่บทด้านทรัพยากรน้ำที่จำเป็นต้องเข้ามาแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำ เช่น ปัญหาน้ำแล้ง ปัญหาน้ำท่วม ปัญหาคุณภาพน้ำ เป็นต้น ซึ่งปัจจุบันมีหลายหน่วยงานดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของกฎหมายหลายฉบับ จึงทำให้ไม่เกิดความเป็นเอกภาพในการแก้ไขปัญหา หากจะให้กฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายแม่บทด้านทรัพยากรน้ำอย่างแท้จริง จึงจำเป็นต้องรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องที่จะได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ดังนั้น คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... จึงลงพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้ได้รับฟังข้อมูล ข้อเท็จจริงอย่างครบถ้วน รอบด้าน เพื่อประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... อันจะส่งผลให้ร่างพระราชบัญญัตินี้มีเนื้อหาสาระที่สมบูรณ์ที่สุด

นายอนุชิต ตระกูลมุกตะ ผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา ได้กล่าวต้อนรับคณะกรรมการวิสามัญในการเดินทางมาศึกษาดูงาน ณ โครงการระบบระบายน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ตำบลท่าสาป ตำบลพร่อน และตำบลยุโป อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

พลเอกกนิษฐ หมีนสวัสดิ์ ประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทางมารับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

(๑) การเดินทางมารับฟังความคิดเห็นของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อรับฟังข้อมูล ข้อเท็จจริง สภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้ การพัฒนา การบริหารจัดการ การบำรุงรักษา การฟื้นฟู และการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ รวมทั้งอุปสรรคและข้อขัดข้องในการบังคับใช้กฎหมาย ตลอดจนเพื่อรวบรวมข้อมูล ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะมาประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... เพื่อให้ร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... มีความสมบูรณ์ที่สุด นอกจากนี้ การพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญได้เดินทางลงพื้นที่เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนมาแล้ว จำนวน ๕ ครั้ง จากผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้แทนจากส่วนราชการ ผู้แทนคณะกรรมการลุ่มน้ำ และเครือข่ายภาคประชาชน จำนวน ๕๐ จังหวัด ๑๗ ลุ่มน้ำ ซึ่งในการลงพื้นที่รับฟังความคิดเห็นในแต่ละครั้งคณะกรรมการวิสามัญได้รับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญเป็นอย่างมาก และคณะกรรมการวิสามัญได้นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะดังกล่าวมาพิจารณาแก้ไขร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... โดยตลอด เช่นเดียวกับการลงพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ของคณะกรรมการวิสามัญในครั้งนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้ให้ความสำคัญกับประชาชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งในพื้นที่ดังกล่าวมีลุ่มน้ำที่มีความสำคัญของประชาชนในพื้นที่ ดังนั้น คณะกรรมการวิสามัญจึงลงพื้นที่มารับฟังปัญหา อุปสรรค และข้อขัดข้องในการบังคับใช้กฎหมาย และการประสานงานในพื้นที่ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ....

(๒) ร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๐ ซึ่งมีทั้งหมดจำนวน ๑๐๐ มาตรา โดยคณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาในแต่ละมาตราโดยละเอียดรอบคอบ เพื่อให้ร่างพระราชบัญญัตินี้สามารถนำไปใช้บังคับได้ และไม่เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ เนื่องจากมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัตินี้จำนวน ๓๘ ฉบับ และมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวน ๔๒ หน่วยงาน รวมทั้งร่างพระราชบัญญัตินี้เมื่อผ่านการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติในวาระที่ ๓ จะถือว่าเป็นกฎหมายปฏิรูปประเทศฉบับแรก

ข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

นายเฉลิมชัย ตรีนรินทร์ ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ ๑๗ ได้ให้ข้อมูลโครงการ ระบบระบายน้ำตำบลท่าสาป ตำบลพร่อน ตำบลยุโป อำเภอเมือง จังหวัดยะลา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ สรุปลงสาระสำคัญได้ดังนี้

ความเป็นมาของโครงการ

ด้วยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำริในการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมบริเวณถนนสายท่าสาป – ดอนยาง บ้านสาคอก หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าสาป อำเภอเมือง จังหวัดยะลา เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ณ พระตำหนักเปี่ยมสุข วังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งในการนี้สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) ร่วมกับกรมชลประทานตรวจสอบสภาพพื้นที่ที่ถูกน้ำท่วมบริเวณหมู่ที่ ๔ บ้านสาคอก ตำบลท่าสาป อำเภอเมือง จังหวัดยะลา และได้สรุปแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมเป็น ๒ ระยะ คือ

๑) แผนระยะเร่งด่วน ดำเนินการปรับปรุงคลองที่มีอยู่เดิมให้มีศักยภาพในการระบายน้ำมากยิ่งขึ้น ตามลำดับความจำเป็นเร่งด่วน ได้แก่

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓

- ขุดลอกขยายคลองลำดา ความยาว ๘.๑๐๐ กิโลเมตร
- ขุดลอกขยายคลองตาสา ความยาว ๔.๓๐๐ กิโลเมตร
- ขุดลอกขยายคลองสาคอก ความยาว ๑.๙๐๐ กิโลเมตร

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๕๕

- ปรับปรุงอาคารท่อระบายน้ำบ้านสาคอก หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าสาป อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
- ปรับปรุงท่อระบายน้ำบ้านบราแง ๑ หมู่ที่ ๒ ตำบลยุโป อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
- ปรับปรุงอาคารท่อระบายน้ำบ้านพร่อน หมู่ที่ ๕ ตำบลพร่อน อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

๒) แผนงานระยะยาว ให้กรมชลประทานพิจารณาดำเนินการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ดังกล่าวให้ครอบคลุมทั้งระบบ รวมทั้งดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพในการระบายน้ำให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

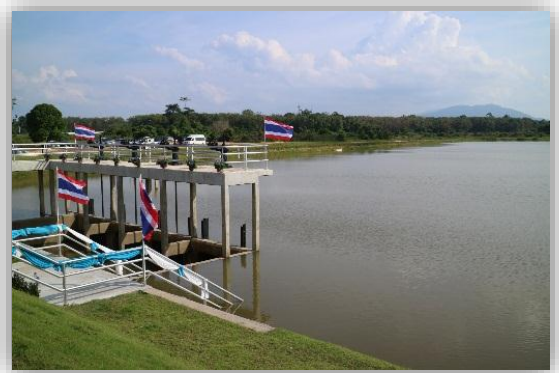
ผลประโยชน์โครงการ

(๑) สามารถบรรเทาปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ตำบลท่าสาป ตำบลพร่อน และตำบลยุโป อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

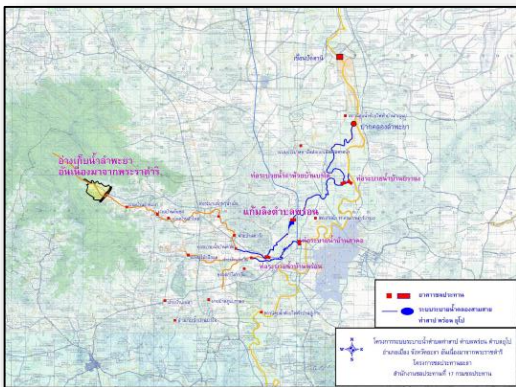
(๒) ราษฎรในพื้นที่โครงการมีแหล่งเก็บกักน้ำเพื่อประโยชน์ในด้านการเกษตรช่วงฤดูแล้ง ตลอดจนในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน

ความก้าวหน้าแผนระยะยาว

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ กรมชลประทาน ได้ขอสนับสนุนงบประมาณในการขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตามศาสตร์พระราชา โดยก่อสร้างโครงการแก้มลิงบรรเทาน้ำท่วมในพื้นที่ตำบลพร่อน ระยะที่ ๑ อำเภอเมือง จังหวัดยะลา งบประมาณทั้งสิ้น ๔๗,๕๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อก่อสร้างอาคารบังคับน้ำขนาด ๓.๐๐ x ๓.๐๐ เมตร จำนวน ๔ ช่อง ปริมาณการระบายน้ำสูงสุด ๙๐ ลูกบาศก์เมตร/วินาที พร้อมขุดลอกแก้มลิงขนาดพื้นที่ ๙๐ ไร่ ปริมาณความจุน้ำ ๐.๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ซึ่งได้ดำเนินการแล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

สำหรับการวางแผนงาน/โครงการบริหารจัดการน้ำระยะยาว โครงการชลประทานยะลา สำนักงานชลประทานที่ ๑๗ ได้พิจารณาแผนงานลักษณะลุ่มน้ำสาขา ลุ่มน้ำลำพะยา (๒๔.๐๓.๐๕) ในการพัฒนาแหล่งน้ำให้ครอบคลุมการแก้ไขปัญหาตาม ๖ ยุทธศาสตร์ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ มีโครงการอ่างเก็บน้ำลำพะยาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นโครงการชลประทานขนาดกลาง แก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำด้านการเกษตร อุปโภค-บริโภค เป็นแหล่งน้ำเพื่อเติมเต็มให้กับโครงการขนาดเล็ก บรรเทาอุทกภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาและเป็นโครงการที่ช่วยในการบริหารจัดการน้ำท่วม ลุ่มน้ำแม่ น้ำปัตตานีให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ลำดับต่อมา นายก่อพงศ์ แจ่มแก้ว ผู้อำนวยการสำนักงานก่อสร้างชลประทานขนาดกลางที่ ๑๖ ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการเร่งด่วนที่ต้องผลักดันเพื่อความมั่นคง ทรัพยากรสำคัญได้ดังนี้

- อ่างเก็บน้ำคลองเบตง

ความเป็นมาของโครงการ

เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๓๙ เกิดอุทกภัยขึ้นอย่างรุนแรง ณ อำเภอเบตง จังหวัดยะลา โดยเฉพาะพื้นที่ในเขตเทศบาลเมืองเบตง เพื่อบรรเทาความเสียหาย

ที่เกิดขึ้นจึงเทศบาลเมืองเบตง เทศบาลเมืองเบตง จึงได้ขอเสนอโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำอำเภอเบตง เป็นโครงการพระราชดำริ

ที่ตั้ง บ้านสวนแป๊ะหลิม เทศบาลเมืองเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา

ลักษณะโครงการ โครงการอ่างเก็บน้ำ

วัตถุประสงค์ของโครงการ

(๑) เป็นแหล่งเก็บกักน้ำต้นทุนสำหรับการอุปโภค-บริโภคของราษฎรเทศบาลเมืองเบตงตลอดปี

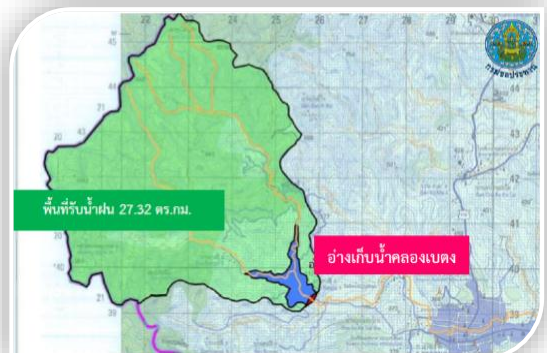
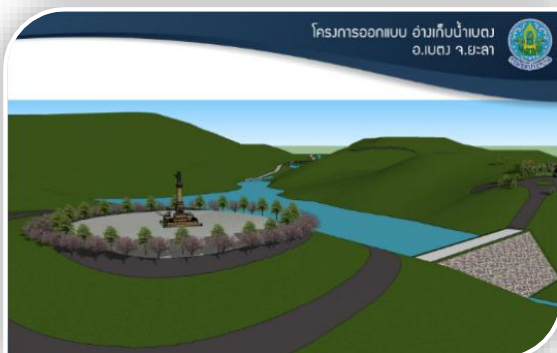
(๒) เป็นแหล่งเก็บกักน้ำต้นทุนสำหรับรองรับการขยายตัวด้านการท่องเที่ยวของอำเภอเบตง จังหวัดยะลา

(๓) เพื่อช่วยบรรเทาอุทกภัยในฤดูน้ำหลาก

(๔) เป็นแหล่งอนุรักษ์ และขยายพันธุ์สัตว์น้ำจืด

แผนงาน/งบประมาณ ระยะเวลาก่อสร้าง ๔ ปี และใช้งบประมาณ ๖๖๐ ล้านบาท

ความก้าวหน้าโครงการ อยู่ระหว่างการเจรจากับเจ้าของที่ดิน

- อ่างเก็บน้ำยะรม

โครงการชลประทานยะลา สำนักชลประทานที่ ๑๗ กรมชลประทาน ได้รับหนังสือจากสำนักงานจังหวัดยะลา แจ้งว่า จังหวัดยะลาได้บรรจุโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำยะรม ตำบลยะรม อำเภอเบตง จังหวัดยะลา เข้าแผนเร่งรัดพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประจำปี ๒๕๕๔ เพื่อพัฒนาจังหวัดตามนโยบายการพัฒนาพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดน

ภาคใต้ ของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) โครงการพัฒนาเขตสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ (IMT-GT) และการพัฒนาพื้นที่บริเวณด่านชายแดนของรัฐบาล รวมทั้งเพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดยะลาอีกด้วย จึงขอให้กรมชลประทานพิจารณารายละเอียดตามความเหมาะสม สำนักชลประทานที่ ๑๗ ได้ส่งเจ้าหน้าที่ออกไปพิจารณาความเหมาะสมร่วมกับนายอำเภอเบตง เพื่อตรวจสอบสภาพพื้นที่และตรวจสอบทางด้านวิศวกรรมเบื้องต้น เห็นว่ามีความเหมาะสมที่จะก่อสร้างอ่างเก็บน้ำยะรม เพื่อช่วยเหลือเรื่องน้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค เพื่อการเกษตรแก่ราษฎรในตำบลยะรม เพื่อรักษาความมั่นคงของชายแดน และเพื่อรองรับการก่อสร้างสนามบินเบตงในอนาคต

ที่ตั้ง หมู่ที่ ๔ บ้านจันทร์ตัน ตำบลยะรม อำเภอเบตง จังหวัดยะลา

วัตถุประสงค์ของโครงการ

(๑) เพื่อใช้เป็นแหล่งน้ำต้นทุน ช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูกของราษฎรที่ใช้น้ำจากโครงการที่อยู่ทางตอนล่างของอ่างเก็บน้ำทั้งในฤดูฝนและฤดูแล้ง

(๒) เพื่อใช้เป็นแหล่งเก็บกักน้ำสำหรับช่วยเหลือในการอุปโภคในฤดูแล้งของราษฎร และสัตว์เลี้ยงที่อาศัยอยู่ในเขตโครงการและบริเวณใกล้เคียง ที่มีกประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง

(๓) เพื่อใช้เป็นแหล่งน้ำต้นทุนสำหรับการผลิตน้ำประปาในเขตตำบลยะรม และเพื่อรองรับการก่อสร้างสนามบินเบตงในอนาคต

(๔) เพื่อรักษาความมั่นคงทางการเมืองและการปกครอง

(๕) เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ปลาน้ำจืดและเพิ่มรายได้จากการจับสัตว์น้ำของราษฎรในเขตโครงการ

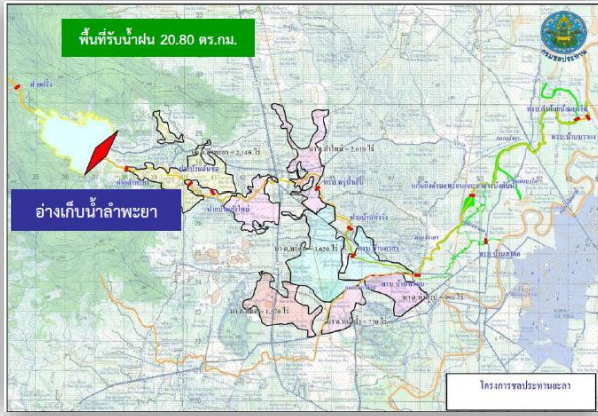
(๖) เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวและสถานที่พักผ่อนของประชาชนในบริเวณโครงการและบริเวณใกล้เคียง

(๗) เพื่อใช้เป็นโครงการพื้นฐานรองรับการพัฒนาเมืองเบตงซึ่งเป็นเมืองหน้าด่านของจังหวัดยะลา

แผนงาน/งบประมาณ ระยะเวลาก่อสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓ งบประมาณ

๗๐๐ ล้านบาท

ความก้าวหน้าโครงการ ผลการดำเนินงานทั้งโครงการ ร้อยละ ๑๕

- อ่างเก็บน้ำลำพะยาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ที่ตั้ง บ้านทองล้น หมู่ ๖ ตำบลลำพะยา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

ประโยชน์ของโครงการ

(๑) แหล่งเก็บกักน้ำช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูก ประมาณ ๘,๑๐๐ ไร่

(๒) แหล่งสนับสนุนประปาเทศบาลนครยะลา ในช่วงฤดูแล้ง

(๓) แหล่งเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืด/รักษาระบบนิเวศวิทยา

ด้านท้ายน้ำ

ทกภัยพื้นที่ตำบลลำพะยา ลำใหม่ พร่อน ลิตล หน้าถ้ำและท่าสาป ก่อนไหลลงแม่น้ำปัตตานีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๔) บริหารจัดการน้ำด้านบรรเทาอุทกภัย

แผนงาน/งบประมาณ ระยะเวลาก่อสร้าง ๔ ปี

ความก้าวหน้าโครงการ อยู่ระหว่างขอทบทวนผลการพิจารณาศึกษา/ตรวจสอบการถือครองที่ดิน

*****

ส่วนที่ ๒

สรุปข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... และการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในเขตพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ณ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดยะลา

ร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... มีเจตนารมณ์เพื่อให้กฎหมายฉบับดังกล่าวเป็นกฎหมายกลางในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของทั้งประเทศ และบูรณาการการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เกิดความเป็นเอกภาพอย่างแท้จริง เนื่องจากที่ผ่านมาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำมีหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกระจายอยู่ตามหน่วยงานต่าง ๆ จำนวน ๔๒ หน่วยงาน และมีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๓๘ ฉบับ ซึ่งกฎหมายแต่ละฉบับมีวัตถุประสงค์ในการบังคับใช้และการแก้ไขปัญหาเฉพาะเรื่องหรือดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจเฉพาะของตน จึงทำให้การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศไม่เกิดความเป็นเอกภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ เช่น ปัญหาน้ำแล้ง ปัญหาน้ำท่วม ปัญหาคุณภาพน้ำ เป็นต้น ดังนั้น คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... จึงได้จัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... และการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในเขตพื้นที่จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ณ ห้องประชุมปัญญาเพชร ชั้น ๓ อาคารอเนกประสงค์ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดยะลา เพื่อรับฟังข้อมูล ข้อเท็จจริงอย่างครบถ้วน รอบด้าน และรวบรวมข้อมูล เพื่อประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... ต่อไป

นายศุภณัฐ สิริันทวินติ เลขาธิการศูนย์
 อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.)
 ได้กล่าวต้อนรับคณะกรรมการวิสามัญ และให้ข้อมูล
 เกี่ยวกับการเดินทางมาศึกษาดูงานของคณะกรรมการ
 วิสามัญ โดยได้มอบหมายให้นายสุทนต์ มานะสุวรรณ รักษา
 ราชการแทนผู้อำนวยการสำนักประสานนโยบายการพัฒนา
 เศรษฐกิจและสังคม ให้ข้อมูลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
 ในพื้นที่จังหวัดยะลา

พลเอก อภิวัชร์ หนี้นสวัสต์ ประธานคณะกรรมการ
 วิสามัญ ได้กล่าวเปิดการประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อ
 ร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... พร้อมทั้ง
 ได้อัญเชิญพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา
 ภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ ในวโรกาสเฉลิม
 พระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ ณ มุขเด็จพระที่นั่ง
 จักรีมหาปราสาทพระบรมมหาราชวัง ความว่า

“ประชาชนกำลังเดือดร้อนลำบากจาก
 น้ำท่วม จึงขอที่จะร่วมมือกันปิดเป่าแก้ไข ให้ผ่านพ้นไปโดยเร็วและจัดทำโครงการบริหารจัดการน้ำ
 อย่างยั่งยืน อย่างเช่น โครงการต่าง ๆ ที่เคยพูดไปนั้น ก็เป็นการแนะนำไม่ใช่สั่งการ แต่ถ้าเป็นการ
 ปกป้องกันแล้วเห็นว่า เป็นประโยชน์คุ้มค่าและทำได้ก็ทำ ข้อสำคัญจะต้องไม่ขัดแย้งแตกแยกกัน
 อาจจะต้องให้กำลังใจซึ่งกันและกัน เพื่อให้งานที่ทำบรรลุผลที่มีประโยชน์ เพื่อความผาสุก
 ของประชาชนและความมั่นคง ปลอดภัยของประเทศชาติ”

จากนั้น พลเอก อภิวัชร์ หนี้นสวัสต์ ประธานคณะกรรมการวิสามัญได้ให้ข้อมูล
 เกี่ยวกับการเดินทางมารับฟังความคิดเห็นต่อพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... กล่าวคือ
 เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้รับหลักการร่างพระราชบัญญัติ
 ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... ในวาระ ๑ ขึ้นรับหลักการไว้พิจารณา โดยขณะนี้ร่างพระราชบัญญัตินี้มีวัตถุประสงค์
 ที่จะเป็นกฎหมายแม่บทด้านทรัพยากรน้ำที่จำเป็นต้องเข้ามาแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร
 จัดการทรัพยากรน้ำ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาน้ำแล้ง ปัญหาน้ำท่วม ปัญหาคุณภาพน้ำ นอกจากนี้ ปัจจุบันยังมี
 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการน้ำ จำนวน ๔๒ หน่วยงาน และมีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
 จำนวน ๓๘ ฉบับ ซึ่งกฎหมายแต่ละฉบับมีวัตถุประสงค์ในการบังคับใช้และการแก้ไขปัญหาเฉพาะเรื่อง
 หรือแก้ไขปัญหาเฉพาะพื้นที่ที่แตกต่างกัน อีกทั้งบทบัญญัติของกฎหมายบางส่วนยังมีความซ้ำซ้อน
 ขัดแย้ง ไม่เชื่อมโยง และไม่ครอบคลุมการปฏิบัติการที่จำเป็นทั้งหมดในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
 จึงทำให้การบังคับใช้กฎหมายขาดประสิทธิภาพและไม่สามารถแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรน้ำได้อย่าง
 ยั่งยืน อีกทั้งร่างพระราชบัญญัตินี้ได้เข้าสู่การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติก่อนที่รัฐธรรมนูญ

แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกาศใช้บังคับ (วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๐) ดังนั้น คณะกรรมาธิการวิสามัญจึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการรับฟังความคิดเห็นเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เพื่อให้การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... เป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศได้อย่างแท้จริง และเพื่อรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... นอกจากนี้ เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมไปนั้น มีประเด็นสาระสำคัญที่เปลี่ยนแปลงไปจากร่างพระราชบัญญัติฉบับที่ คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ เนื่องจากมีการแก้ไขโครงสร้างขององค์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ โดยก่อนหน้านี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้เสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๒๓ ไปยังรัฐบาล ซึ่งเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับหน่วยงานที่จะทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) และต่อมาได้มีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๖/๒๕๖๐ เรื่อง การจัดตั้งสำนักงาน บริหารจัดการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พร้อมกับให้มีศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจเพื่ออำนวยความสะดวกแก้ไขปัญหา วิกฤตน้ำ และคำสั่ง คสช. ที่ ๕๒/๒๕๖๐ เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่ง รวมทั้ง คำสั่ง คสช. ที่ ๒/๒๕๖๑ เรื่อง การจัดสรรภารกิจและบุคคลากรของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญได้นำเนื้อหาสาระของคำสั่งดังกล่าวมาพิจารณาและแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกัน

ที่ผ่านมาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ของคณะกรรมาธิการวิสามัญ ได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จึงได้มีมติเดินทางไปรับฟังความคิดเห็น จากผู้ว่าราชการจังหวัด ผู้แทนจากสวนราชการ ผู้แทนคณะกรรมการลุ่มน้ำ และเครือข่ายภาคประชาชน รวม ๖ ครั้ง จำนวน ๕๐ จังหวัด ซึ่งการรับฟังความคิดเห็นดังกล่าวคณะกรรมาธิการวิสามัญได้นำ ข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นจากหน่วยงานและประชาชนในพื้นที่มาแก้ไขปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติ ให้มีความครบถ้วนและสมบูรณ์ที่สุด เพื่อให้ร่างพระราชบัญญัตินี้เมื่อประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว สามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าเมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้แล้ว จะสามารถนำไปปฏิบัติได้และมีประสิทธิภาพ ประกอบกับตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ ได้กำหนดให้ “ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟัง ความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชนและนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน” คณะกรรมาธิการวิสามัญจึงมีความจำเป็นต้องรับทราบข้อมูล วาร่างพระราชบัญญัติ ฉบับที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญนั้น จะมีผลกระทบอย่างไร กับข้อกฎหมายเดิมที่ใช้บังคับอยู่และจะมีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประชาชนอย่างไร คณะกรรมาธิการวิสามัญจึงได้มีแผนการดำเนินการในการรับฟังความคิดเห็นไว้ ดังนี้

๑. เผยแพร่วาร่างพระราชบัญญัติฉบับที่ผ่านวาระที่ ๒ ชั้นกรรมาธิการ ผ่านทางเว็บไซต์ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (www.senate.go.th) และเว็บไซต์คณะกรรมาธิการวิสามัญ เพื่อรับฟัง ความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย จากนั้นนำมาวิเคราะห์ผลกระทบ และเผยแพร่ผลการวิเคราะห์ผ่านทางเว็บไซต์อีกครั้ง

๒. นำสภาราชพระราชบัญญัติให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดนำไปจัดรับฟังความคิดเห็นของประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและสวนราชการที่เกี่ยวข้องในจังหวัดเพื่อประโยชน์ต่อการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๓. จัดการสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... ในวันที่พุธที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ โดยเชิญสวนราชการที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๔๒ หน่วยงาน และผู้แทนคณะกรรมการลุ่มน้ำ ๒๕ ลุ่มน้ำ

ข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

นายสุทน มานะสุวรรณ รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักประสานนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ได้ให้ข้อมูลสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

การบูรณาการการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัดยะลา (ศอ.บต.) ในช่วงระยะเวลาปีที่ผ่านมา มีประเด็นสำคัญดังนี้

ประเด็นสำคัญในการบูรณาการและบริหารจัดการน้ำ

๑. สภาพปัญหาเรื่องน้ำโดยรวมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่

- ๑.๑ ปัญหาน้ำท่วม ดินโคลนถล่ม
- ๑.๒ ปัญหาขาดแคลนน้ำ (โดยเฉพาะการเพาะปลูก)
- ๑.๓ ปัญหาคุณภาพน้ำ

๒. การมอบหมายของผู้แทนพิเศษของรัฐบาลให้ ศอ.บต. เป็นหน่วยงานบูรณาการแก้ปัญหาน้ำทั้งระบบของจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยที่ประชุมผู้แทนพิเศษของรัฐบาลได้มีมติครั้งที่ ๒/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๐ มอบหมายให้ ศอ.บต. เป็นหน่วยงานกลางทำหน้าที่บูรณาการการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบของจังหวัดชายแดนภาคใต้ ต่อมา ศอ.บต. ได้จัดประชุมหารือแนวทางการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๐ โดยมีมติที่ประชุมหารือแนวทางการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เสนอให้ ศอ.บต. ดำเนินการจัดตั้ง “ศูนย์สารสนเทศการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบของจังหวัดชายแดนภาคใต้” เพื่อทำหน้าที่บูรณาการการบริหารจัดการน้ำดังกล่าวให้มีความเป็นเอกภาพ สามารถใช้ประโยชน์สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปสู่การป้องกันและแก้ไขปัญหาก็เกี่ยวข้องกันน้ำได้ทั้งระบบ ตลอดจนครอบคลุมตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการน้ำ

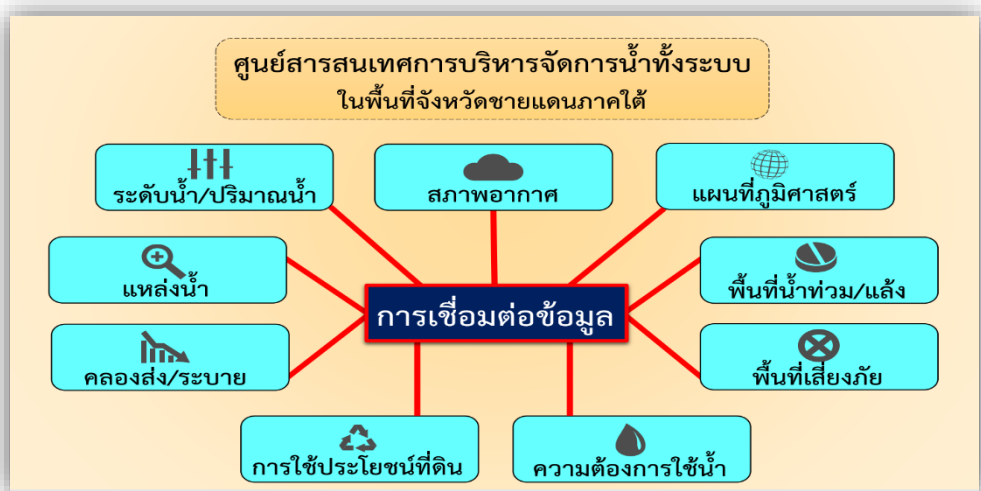

ของประเทศไทย นอกจากนี้ การดำเนินการของศูนย์สารสนเทศดังกล่าวจะนำทุกข้อมูลของหน่วยงานในพื้นที่มาบริหารจัดการร่วมกัน ขับเคลื่อนเครือข่ายประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมและสร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์น้ำ เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญของการใช้น้ำอย่างมีคุณค่า รวมทั้งให้สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) (GISTDA) และสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร (องค์การมหาชน) (สสนก.) ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางที่รับผิดชอบการจัดทำข้อมูลสารสนเทศการบริหารจัดการน้ำมาร่วมกันเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ อีกทั้งการดำเนินการดังกล่าว ศอ.บต. ยังได้มีการจัดประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อออกแบบระบบ และวิธีการการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบของพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ มีแผนงานขยายและปรับปรุงห้องประชุมเพื่อรองรับการทำงานของศูนย์ ซึ่งปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการออกแบบและถอดแบบประมาณการ

นอกจากนี้ ศอ.บต. ได้จัดตั้ง “ศูนย์สารสนเทศการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้” เพื่อปฏิบัติภารกิจที่สำคัญดังนี้

๑. การเป็นศูนย์กลางรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ
๒. การเชื่อมต่อข้อมูลสารสนเทศด้านการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ
๓. บูรณาการแผนงานต่าง ๆ ด้านการบริหารจัดการน้ำ
๔. ขับเคลื่อนองค์ความรู้การบริหารจัดการน้ำและพัฒนาศักยภาพพื้นที่
๕. สืบสานการบริหารจัดการน้ำตามแนวพระราชดำริ

ระบบการเชื่อมโยงของศูนย์สารสนเทศการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ฐานข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. ความก้าวหน้าในการแก้ปัญหาเรื่องน้ำ (เน้นปัญหาน้ำท่วม) ในปีที่ผ่านมาปัญหาน้ำท่วมซึ่งเป็นสาเหตุหลักของพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีดังนี้

สาเหตุหลักที่เกิดปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ปัตตานี

๑. ประสิทธิภาพคลองระบายน้ำ (ฝั่งซ้าย ๕ ฝั่งขวา ๒ สาย)

๒. ประสิทธิภาพในการชะลอน้ำเข้าสู่พื้นที่ชุมชนเมือง

แผนการแก้ไข คือ ปรับปรุงคลองระบายน้ำ ๗ สาย

สาเหตุหลักที่เกิดปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่นราธิวาส

๑. ลุ่มแม่น้ำโก-ลก

- ประสิทธิภาพ การระบายน้ำ แม่น้ำโก-ลก ที่ อำเภอตากใบ

- การกักเซาะตลิ่ง พื้นที่ อำเภอสู่หงโก-ลก

- การไหลบ่าของน้ำจาก พลุโต๊ะแดงเข้าสู่พื้นที่การเกษตร ที่ ตำบลมูโน๊ะ

๒. ลุ่มแม่น้ำบางนรา

- ประสิทธิภาพ การระบายน้ำ ออกสู่ทะเล ที่ อำเภอตากใบ (คลองตันเขิน)

- ประสิทธิภาพการระบายน้ำ คลองน้ำแบ่ง

- ประสิทธิภาพ ประตูระบายน้ำ แม่น้ำบางนรา (ที่ อำเภอสู่หงปาดิ)

- การเอ่อล้น ของต้นน้ำบางนรา ในพื้นที่ อำเภอระแงะ ที่แม่น้ำมีสภาพคุดเคี้ยว

แผนการแก้ไข คือ มีโครงการที่จะดำเนินการในระยะเร่งด่วน และแผนในระยะยาว เช่น การปรับปรุงประตูระบายน้ำสู่หงปาดิ ปรับปรุงปากแม่น้ำโก-ลก สร้างคันกั้นน้ำรอบพลุโต๊ะแดง ก่อสร้างแนวคันกั้นแม่น้ำโก-ลก โดยได้ก่อสร้างเสร็จ ในปี ๒๕๕๘ ความยาว ๗.๗๕ กิโลเมตร เป็นต้น

สาเหตุหลักที่เกิดปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ยะลา

๑. แม่น้ำสายบุรี เอ่อล้นตลิ่ง ท่วมพื้นที่ อ.รามัน

๒. แม่น้ำปัตตานี เอ่อล้นตลิ่ง ท่วมพื้นที่ อ.เมือง

แผนการแก้ไข คือ มีแผนงานเร่งด่วนและแผนงานระยะปานกลาง เช่น ปรับปรุงคลองระบายน้ำ ปรับปรุงระบบระบายน้ำท้ายเขื่อนปัตตานี มีโครงการอ่างเก็บน้ำลำพะยา อำเภอมืองจังหวัดยะลา โครงการอ่างเก็บน้ำคลองเบตง อำเภอบेतง จังหวัดยะลา เป็นต้น

ผลจากการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำในปีที่ผ่านมา (เน้นปัญหาน้ำท่วม) ซึ่งได้มีการปรับปรุงระบบระบายน้ำในพื้นที่จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาสอย่างต่อเนื่อง จากการร่วมกันเสนอแนะพบว่าได้มีการเสนอให้ดูแลป่าต้นน้ำที่สำคัญของกลุ่มน้ำในพื้นที่ รวมทั้งการเพิ่มเติมในส่วนของที่ดินที่อยู่ติดกับแหล่งน้ำ เนื่องจากปัญหาเหล่านี้จะมีการพบบ่อยเมื่อถึงฤดูกาลน้ำหลากหรือน้ำกักเซาะ

นายกิตติ ชนนิบารุง ตำแหน่งหัวหน้ากองโรงไฟฟ้า
เขื่อนบางลาง ได้ให้ข้อมูลสรุปสาระสำคัญ คือ เขื่อนบางลาง มีลักษณะเขื่อน คือ กั้นแม่น้ำปัตตานีที่บริเวณบ้านบางกลาง ตำบลเขื่อนบางลาง อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา ห่างจากตัวอำเภอเมือง ๕๘ กิโลเมตร ตัวเขื่อนเป็นเขื่อนหินถมแกนดินเหนียว มีความสูง ๘๕ เมตร สันเขื่อนยาว ๔๓๐ เมตร กว้าง ๑๐ เมตร อ่างเก็บน้ำมีความจุ ๑,๔๒๐ ล้านลูกบาศก์เมตร และมีพื้นที่รับน้ำเหนือเขื่อน ๒,๐๘๐ ตารางกิโลเมตร

ประโยชน์ของเขื่อนบางลาง คือ น้ำจากอ่างเก็บน้ำเขื่อนบางลางสามารถอำนวยประโยชน์ ในด้านการชลประทานแก่พื้นที่เพาะปลูก การอุปโภคบริโภค การรักษาระบบนิเวศ ตลอดจนการผลักดันน้ำเค็มลงสู่ทะเลได้เร็วขึ้น

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การบูรณาการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีประสิทธิภาพและประชาชนในพื้นที่ได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง เห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประชาชนมีส่วนร่วมในการบูรณาการบริหารจัดการน้ำ โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจในการรับข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนเมื่อเกิดอุทกภัยหรือสาธารณภัย

นายวิรัตน์ พึ่งจันทร์ ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี
 ได้ให้ข้อมูลสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และสถานการณ์น้ำ
ในจังหวัดปัตตานี มี ๒ กลุ่มน้ำ คือ

๑. กลุ่มน้ำปัตตานี ไหลผ่านอำเภอยะรัง อำเภอมะลาน อำเภอนองจิก และอำเภอเมืองปัตตานี โดยกลุ่มน้ำดังกล่าว จะมีระบบชลประทาน เพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร

๒. กลุ่มน้ำสายบุรี ไหลผ่านอำเภอกะพ้อ อำเภอทุ่งยางแดง และอำเภอสายบุรี โดยกลุ่มน้ำสายบุรียังไม่มีระบบชลประทาน อีกทั้งมีพื้นที่ติดกับทะเล เมื่อฝนตกไม่มีที่กักเก็บน้ำทำให้น้ำไหลลงสู่ทะเลได้อย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ประชากรที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำดังกล่าวขาดแคลนน้ำ

ปัญหาและความต้องการของประชาชนเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ

๑. ขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค และการเกษตร
๒. ปัญหาคลองชลประทานต้นเงินมีสภาพเสื่อมโทรม
๓. มีน้ำเค็มเข้ามาในพื้นที่ทำการเกษตร
๔. การระบายน้ำเพื่อการเกษตรในฤดูน้ำหลากไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ
๕. ไม่มีน้ำเพียงพอเพื่อทำการเกษตรในฤดูแล้ง (ฝนทิ้งช่วง)
๖. ระบบการระบายน้ำที่ยังขาดประสิทธิภาพ และไม่สามารถรองรับปริมาณน้ำฝน
๗. ปัญหาจากการก่อสร้างเพื่อป้องกันน้ำรुक้ำที่ดินของเอกชน

ที่ตกในพื้นที่ได้

๘. ขาดความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการน้ำ เพราะบทบาทหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานที่รับผิดชอบไม่ชัดเจน

๙. มีสถานการณ์ที่ไม่สามารถคาดเดาได้ เช่น เหตุอุทกภัยเมื่อปี ๒๕๖๐ มีน้ำทะเลหนุนส่งผลต่อการป้องกันน้ำทั้งในและรอบเขตเมืองปัตตานี

นอกจากนี้ จังหวัดปัตตานีมีแนวความคิดในการแก้ไขปัญหาน้ำแล้งและน้ำท่วม โดยการสร้างแหล่งกักเก็บน้ำจากลุ่มน้ำสายบุรี โดยดำเนินการกักเก็บน้ำแบบ Water Bank ซึ่งเป็นการขุดหลุมลักษณะก้นครก เพื่อกักเก็บน้ำฝนที่ตกลงมาในช่วงฤดูฝนไว้สู้ใต้ดินตั้งแต่ระดับผิวดินถึงความลึกของหลุมที่ขุด อีกทั้งป้องกันมิให้น้ำฝนที่ตกลงมาไหลลงสู่ทะเลได้อย่างรวดเร็วและไม่ได้รับประโยชน์จากน้ำฝนที่ตกลงมา ตลอดจนเพื่อให้ท้องถิ่นนำน้ำจากแหล่งกักเก็บน้ำดังกล่าวมาผลิตน้ำประปา เพื่อใช้อุปโภคบริโภคแก่ประชาชนในพื้นที่

นายอนุชิต ตระกูลมุกตะ ผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา ได้ให้ข้อมูลสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

จังหวัดยะลามีแผนงานและโครงการแก้ไขปัญหาคาดการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำจังหวัดยะลา รวมทั้งมีแนวทางการแก้ไขปัญหาคาดการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำจังหวัดยะลา สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. สภาพพื้นที่และปัญหาด้านทรัพยากรน้ำ

จังหวัดยะลา แบ่งเขตการปกครอง ๘ อำเภอ มีพื้นที่ทั้งหมด ๔,๕๒๑ ตารางกิโลเมตร ประมาณ ๒.๘๕๒ ล้านไร่ ตั้งอยู่ ๒ ใน ๒๕ ลุ่มน้ำหลักของประเทศไทย คือ ลุ่มน้ำปัตตานี (ลุ่มน้ำที่ ๒๔) และลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก (ลุ่มน้ำที่ ๒๑)

สภาพปัญหาด้านทรัพยากรน้ำที่เกิดขึ้นทุก ๆ ปี ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน คือ อุทกภัยและภัยแล้ง (อุปโภค-บริโภค-ภาคเกษตร-อุตสาหกรรม) ในส่วนปัญหาด้านสภาพความสมบูรณ์ของป่าต้นน้ำ คุณภาพน้ำ มลพิษทางน้ำ ปัจจุบันยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น โดยทุกหน่วยงานจำเป็นต้องร่วมกันบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาดังกล่าวควบคู่กันไป

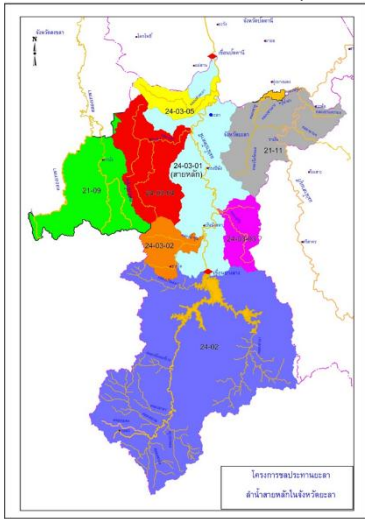
จังหวัดยะลา มีหลายหน่วยงานที่ดำเนินการด้านทรัพยากรน้ำและจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการร่วมกันตามยุทธศาสตร์ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ปัจจุบันมีโครงการขนาดใหญ่ที่สำคัญ ๒ โครงการในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ คือ เชื้อนบางกลางของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และเขื่อนปัตตานีของกรมชลประทาน และมีแผนงานโครงการด้านพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลางที่ต้องเร่งดำเนินการอีกหลายโครงการในแต่ละพื้นที่ลุ่มน้ำย่อย เพื่อสร้างความมั่นคงด้านทรัพยากรน้ำให้จังหวัดยะลาและเกิดผลสัมฤทธิ์ตามยุทธศาสตร์ทรัพยากรน้ำแห่งชาติต่อไป

ปัญหาด้านอุทกภัย

- พื้นที่ต้นน้ำ (ป่าเสื่อมโทรม/น้ำป่าไหลหลาก/การพังทลายของดิน)
- พื้นที่กลางน้ำ (ระบบระบายน้ำในเมือง/ชุมชนฝั่งเมือง/เขตคลอง)
- พื้นที่กลางน้ำ (น้ำล้นตลิ่งพื้นที่ริมแม่น้ำ/ ลำคลอง)
- พื้นที่ปลายน้ำ (ประสิทธิภาพการระบายน้ำ/น้ำทะเลหนุน/คุณภาพน้ำ)

ปัญหาด้านภัยแล้ง

- ภาคเกษตร
- น้ำอุปโภค-บริโภค-ภาคอุตสาหกรรม

๒. ลุ่มน้ำในเขตจังหวัดยะลา

จังหวัดยะลา ตั้งอยู่ ๒ ใน ๒๕ ลุ่มน้ำหลักของประเทศไทย คือลุ่มน้ำปัตตานี (ลุ่มน้ำที่ ๒๔) และลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก (ลุ่มน้ำที่ ๒๑) แบ่งเป็นลุ่มน้ำย่อย ๕ ลุ่มน้ำใน ๒๕๔ ลุ่มน้ำ และลุ่มน้ำย่อยปัตตานีตอนล่าง (๒๔.๐๓) สามารถแบ่งลุ่มน้ำสาขาจำนวน ๕ ลุ่มน้ำ

ลุ่มน้ำปัตตานี มีปริมาณน้ำท่าเฉลี่ย ๒,๖๗๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี และปริมาณฝนเฉลี่ยต่อปี ๑,๕๐๐ - ๒,๒๐๐ มิลลิเมตร

๓. การประเมินศักยภาพด้านต่าง ๆ ของลุ่มน้ำในจังหวัดยะลา

๓.๑ ปริมาณน้ำท่า ความสมบูรณ์ของพื้นที่ต้นน้ำ และแนวทางการฟื้นฟูป่าที่เหมาะสม

๓.๒ ที่ตั้งห้วยงานและอาคาร (ความเหมาะสมของชนิด

อาคารชลประทานกับสภาพภูมิประเทศ)

๓.๓ ลักษณะดิน ระบบกระจายน้ำ และการบำบัดน้ำ

ที่เหมาะสม

๓.๔ ระบบระบายน้ำมีระบบแจ้งเตือนภัย เส้นทางเดิน

ของน้ำ ไม่กีดขวางการระบายสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพและครอบคลุมพื้นที่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำของแต่ละลุ่มน้ำ

๔. ปริมาณความต้องการน้ำในแต่ละยุทธศาสตร์ทรัพยากรน้ำ

แห่งชาติ

การประเมินปริมาณความต้องการน้ำทั้ง ๖ ด้านให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำท่าของแต่ละลุ่มน้ำว่าจำเป็นต้องมีการพัฒนาแหล่งน้ำ อาคารชลประทานขนาดกลาง เพื่อความมั่นคงด้านทรัพยากรน้ำของจังหวัดยะลาและผลสัมฤทธิ์ตามยุทธศาสตร์ทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ทั้ง ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ๑) การจัดการน้ำอุปโภคบริโภค ๒) การสร้างความมั่นคงของน้ำเพื่อการผลิต ๓) การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย ๔) การจัดการคุณภาพน้ำ ๕) การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมและป้องกันการพังทลายของดิน และ ๖) การบริหารจัดการ

๕. แผนงานและโครงการแก้ไขปัญหามานagement

ทรัพยากรน้ำ จังหวัดยะลา ประกอบด้วยโครงการสำคัญ ครอบคลุมพื้นที่ต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำจำนวน ๑๖ โครงการ เช่น อ่างเก็บน้ำคลองเบตง อ่างเก็บน้ำลำพะยาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประตูระบายน้ำกรงปินัง ประตูระบายน้ำสายบุรี อ่างเก็บน้ำยะรม อ่างเก็บน้ำบ้านผ่านศึก ประตูระบายน้ำคลองน้ำขุ่น ประตูระบายน้ำคลองลิเกิง อ่างบ้านไผ่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นต้น

นอกจากนี้ จังหวัดยะลา ยังมีโครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่อยู่ระหว่างดำเนินการของจังหวัดยะลา โครงการเร่งด่วนที่ต้องผลักดันเพื่อความมั่นคงในเรื่องน้ำของจังหวัดยะลา และโครงการเร่งด่วนที่ต้องผลักดันเพื่อความมั่นคงในเรื่องน้ำของจังหวัดยะลา โดยมีรายละเอียดโครงการดังกล่าวสรุปได้ดังนี้

โครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่อยู่ระหว่างดำเนินการของจังหวัดยะลา คือ อ่างเก็บน้ำยะรม

๑. ที่ตั้ง หมู่ที่ ๔ บ้านจันทร์ตัน ตำบลยะรม อำเภอบาง จังหวัดยะลา

๒. ลักษณะโครงการ กล่าวคือ ปริมาณน้ำไหลผ่านจุดที่ตั้งห้วงงานเฉลี่ยทั้งปี ๑๘.๒๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ระดับน้ำสูงสุด +๒๗๖.๗๘๐ ม.(รทก.) ระดับน้ำเก็บกัก +๒๗๕.๐๐๐ เมตร (รทก.) ระดับน้ำที่ Dead Storage

+๒๔๐.๐๐๐ ม.(รทก.) ความจุอ่างที่ระดับน้ำสูงสุด ๙.๑๓๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ความจุอ่างที่ระดับเก็บกัก ๘.๓๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ความจุอ่างที่ระดับ Dead Storage ๐.๒๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ผิวอ่างที่ระดับน้ำสูงสุด ๒๙๕.๑๔ ไร่ พื้นที่ผิวอ่างที่ระดับเก็บกัก ๒๗๘.๗๘ ไร่ ระดับสันเขื่อน +๒๘๐.๐๐๐ ม.(รทก.) ความยาวสันเขื่อน ๔๐๐.๐๐ เมตร ความสูง ๕๐.๐๐ เมตร และชนิดของระบบส่งน้ำและการกระจายน้ำ เป็นแบบระบบท่อ

๓. ประโยชน์ของโครงการ

- สามารถส่งน้ำให้แก่พื้นที่ชลประทานด้วยระบบท่อส่งน้ำ

ประมาณ ๓,๕๐๐ ไร่ และการรักษาระบบนิเวศวิทยาด้านท้ายน้ำ

- แหล่งน้ำอุปโภค - บริโภคของราษฎร ตำบลยะรม

ตำบลใกล้เคียง และรองรับสนามบินเบตง

๔. แผนงานและงบประมาณ มีระยะเวลาก่อสร้าง

พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๓ และงบประมาณ ๗๐๐ ล้านบาท

๕. ความก้าวหน้าโครงการและผลการดำเนินงาน

ทั้งโครงการ มีความก้าวหน้าร้อยละ ๑๕

โครงการเร่งด่วนที่ต้องผลักดันเพื่อความมั่นคงในเรื่องน้ำของจังหวัดยะลา คือ อ่างเก็บน้ำคลองเบตง

๑. ที่ตั้ง บ้านสวนแป๊ะหลิม เทศบาลเมืองเบตง อำเภอบาง จังหวัดยะลา

๒. ลักษณะโครงการ กล่าวคือ ปริมาณน้ำไหลผ่านจุดที่ตั้งห้วงงานเฉลี่ยทั้งปี ๑๖.๙๕๔ ล้านลูกบาศก์เมตร ระดับน้ำสูงสุดประมาณ +๓๙๘.๐๐๐ ม.(รสม.) ระดับน้ำเก็บกักประมาณ +๓๙๖.๐๐๐ ม.(รสม.) ระดับน้ำที่ Dead Storage

ประมาณ +๓๕๔.๒๑๐ ม.(รสม.) ความจุอ่างที่ระดับน้ำสูงสุด ประมาณ ๑๔.๗๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ความจุอ่างที่ระดับเก็บกักประมาณ ๑๓.๑๔๙ ล้านลูกบาศก์เมตร ความจุอ่างที่ระดับ Dead Storage ประมาณ ๐.๔๐๙ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ผิวอ่างที่ระดับน้ำสูงสุด จำนวน ๔๑๘.๙๘ ไร่ พื้นที่ผิวอ่างที่ระดับเก็บกัก จำนวน๓๘๘.๗๖ ไร่ ระดับสันเขื่อนประมาณ +๔๐๐.๐๐ ม.(รสม.) ความยาวสันเขื่อน ประมาณ ๓๔๗.๐๐ เมตร ความสูง ประมาณ ๕๓.๕๐ เมตร ชนิดของระบบส่งน้ำและการกระจายน้ำ เป็นแบบระบบท่อ และไม่มีผลกระทบต่อพื้นที่ป่าสงวน

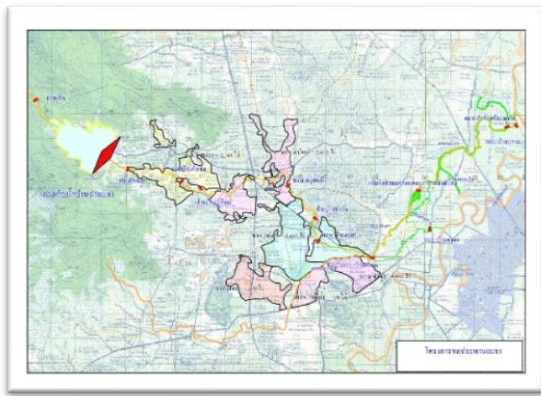
๓. ประโยชน์ของโครงการ

- ส่งน้ำให้การประปาส่วนภูมิภาค ๐.๘๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อเดือน
- รักษาระบบนิเวศวิทยาต้านท้ายน้ำ และบรรเทาอุทกภัยเทศบาลเมืองเบตง

และพื้นที่ใกล้เคียง

๔. แผนงานและงบประมาณ มีระยะเวลาก่อสร้าง ๔ ปี และ مبلغงบประมาณ จำนวน ๖๖๐ ล้านบาท

๕. ความก้าวหน้าโครงการมีผลการศึกษา โครงการ (RR) และอยู่ระหว่างเจรจาลำโพงที่ดิน

โครงการเร่งด่วนที่ต้องผลักดันเพื่อความมั่นคงในเรื่องน้ำของจังหวัดยะลา คือ อ่างเก็บน้ำลำพะยาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑. ที่ตั้ง บ้านทองล้น หมู่ ๖ ตำบลลำพะยา อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

๒. ลักษณะโครงการ กล่าวคือ ปริมาณน้ำไหลผ่านจุดที่ตั้งห้วงงานเฉลี่ยทั้งปี ๑๓.๓๖๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ระดับน้ำเก็บกัก +๗๖.๕๐๐ ม.(รทก.) ความจุอ่าง

ที่ระดับเก็บกัก ๑๓.๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ผิวอ่างที่ระดับเก็บกัก จำนวน ๔๑๐.๐๐ ไร่ ความยาวสันเขื่อน ประมาณ ๑,๔๐๐.๐๐ เมตร ความสูงประมาณ ๓๓.๔๒ เมตร ระบบส่งน้ำเป็นแบบระบบท่อส่งน้ำและแบบระบบคูส่งน้ำ และไม่มีผลกระทบต่อพื้นที่ป่าสงวนโซน C

๓. ประโยชน์ของโครงการ

- แหล่งเก็บกักน้ำช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูก ประมาณ ๘,๑๐๐ ไร่
- แหล่งน้ำสนับสนุนประปาเทศบาลนครยะลาในช่วงฤดูแล้ง

- บริหารจัดการน้ำด้านบรรเทาอุทกภัยพื้นที่ตำบลลำพะยา ลำใหม่ พร่อน ลิดล
หน้าถ้ำและท่าสาป

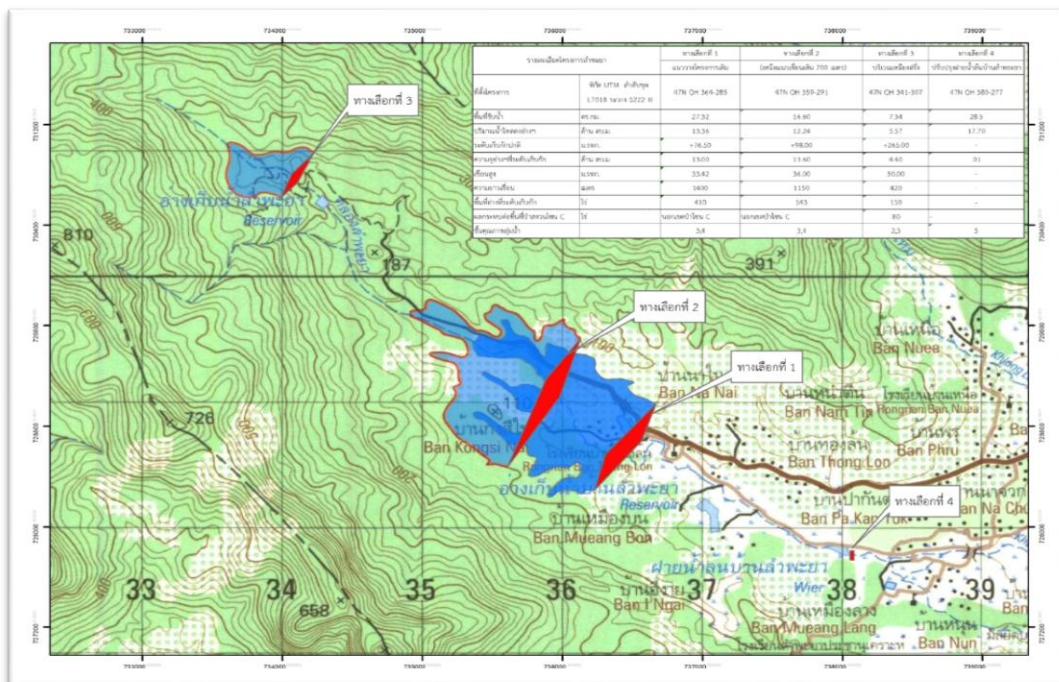
- แหล่งเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืดและรักษาระบบนิเวศวิทยาด้านทำynnน้ำ

๔. แผนงานและงบประมาณ มีระยะเวลาก่อสร้าง ๔ ปี และมืงบประมาณ
จำนวน ๕๑๐ ล้านบาท

๕. ความก้าวหน้าโครงการอยู่ระหว่างทบทวนผลการศึษาและตรวจสอบ
การถือครองที่ดิน

แผนที่แสดงตำแหน่งจุดที่ตั้งเดิมและที่ตั้งตามทีราษฎร

สรุปสาระสำคัญของข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ....

นายไกรสร วิศิษฎ์วงศ์ รองเลขาธิการ คอ.บต. ได้แสดงความคิดเห็นสรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๑. ตามหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... เห็นควรเพิ่มความว่า “เพื่อให้ทุกหน่วยงานและประชาชนที่เกี่ยวข้องสามารถบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้มีความประสานสอดคล้องกัน

ในทุกมิติอย่างสมดุลและยั่งยืน” เพื่อให้การบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานของรัฐและประชาชน อีกทั้ง เพื่อให้สอดคล้องกับความตอนท้ายของหลักการและเหตุที่กำหนดว่า “ตลอดจนจัดให้มีองค์กรบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งในระดับชาติ ระดับลุ่มน้ำ และระดับองค์กรผู้ใช้น้ำซึ่งสะท้อนการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อร่วมกันบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล”

๒. เนื่องจากในทางปฏิบัติการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำจะมีป่าต้นน้ำเข้ามาเกี่ยวข้อง อีกทั้ง การดำเนินการของกรมชลประทานซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนาและจัดหาแหล่งน้ำให้แก่ประชาชนในพื้นที่ได้มีน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค การเกษตร ซึ่งการดำเนินการของกรมชลประทานดังกล่าวอาจจะทำให้เกิดการพังทลายของดินที่เป็นแหล่งน้ำได้ ดังนั้น เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำมีความครอบคลุมและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น จึงเห็นควรเพิ่มความว่า “ป่าต้นน้ำ และดินที่เกี่ยวข้องกับการพังทลายของดินที่เป็นแหล่งน้ำ” ไว้ในบทนิยามคำว่า “ทรัพยากรน้ำ” ในร่างมาตรา ๔

๓. สืบเนื่องจากเดิมชาวบ้านหมู่บ้านต้นมะม่วง หมู่ที่ ๗ ตำบลลี้สูง อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา ได้มีการสร้างฝายเหนือน้ำขึ้นมาเพื่อการอุปโภค - บริโภค เพื่อการเกษตร แต่ต่อมาฝายเหนือน้ำของหมู่บ้านดังกล่าวได้พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวและมีนักท่องเที่ยวไปใช้น้ำและเล่นน้ำกันมากขึ้น ทำให้ชาวบ้านซึ่งใช้แหล่งน้ำจากฝายดังกล่าวเพื่อการอุปโภคบริโภคมาโดยตลอดไม่สามารถใช้น้ำจากแหล่งดังกล่าวได้ อีกทั้งการใช้น้ำดังกล่าวถือว่าการใช้น้ำเพื่อจารีตประเพณี ดังนั้น เพื่อให้มีการเปลี่ยนเส้นทางน้ำการใช้น้ำและสามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำที่อยู่เหนือขึ้นไปจากแหล่งน้ำเดิมได้ ชาวบ้านจึงได้มีหนังสือมายัง คอ.บต. เพื่อขอให้สร้างฝายเหนือน้ำเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามเห็นเพื่อให้เกิดความครอบคลุมและป้องกันมิให้เกิดปัญหาตามข้อเท็จจริงดังกล่าว ควรมีการกำหนดความว่า “การใช้น้ำเพื่อจารีตประเพณี” ไว้ในบทนิยามคำว่า “การใช้น้ำ” ในร่างมาตรา ๔

๔. จากความหมายนิยามในร่างมาตรา ๔ คำว่า “การใช้น้ำ” ตนเห็นว่าความหมายของนิยามดังกล่าวไม่ได้ครอบคลุมถึงการใช้น้ำของหน่วยงานของรัฐ ดังนั้น เห็นควรเพิ่มความว่า “รวมถึงการพัฒนาและการรักษาคุณภาพน้ำ” เพื่อให้หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำและรักษาคุณภาพน้ำในพื้นที่ที่อยู่ในความควบคุมดูแลและมีส่วนร่วมกับประชาชนได้อย่างเต็มที่

๕. เพื่อให้รัฐมีอำนาจในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำครอบคลุมถึงมิติการป้องกันปัญหาอุทกภัยหรือภัยแล้ง และเพื่อให้เกิดความชัดเจนแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการร่วมหารือเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ดังนั้น เห็นควรเพิ่มความในร่างมาตรา ๖ เป็นดังนี้

“มาตรา ๖ รัฐมีอำนาจใช้ พัฒนา บริหารจัดการ บำรุงรักษา พื้นฟู และอนุรักษ์ ทรัพยากรน้ำ สาธารณสุข ให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน รวมถึงการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งก่อน ระหว่าง และภายหลังเกิดเหตุ.....

..... ฯลฯ.....”

๖. พื้นที่ภาคใต้ มี ๒ กลุ่มน้ำ กล่าวคือ ๑. กลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก และ ๒. กลุ่มน้ำปัตตานี ซึ่งปัจจุบันกลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกยังไม่มีแผนการบริหารจัดการกลุ่มน้ำที่ชัดเจน ดังนั้น เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำสามารถมีการบริหารจัดการกลุ่มน้ำได้ก่อนที่จะมีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตลุ่มน้ำ ตามที่กำหนดไว้ในร่างมาตรา ๒๔ หมวด ๓ ส่วนที่ ๒ กลุ่มน้ำและคณะกรรมการลุ่มน้ำ จึงเห็นควรเพิ่มความว่า “ก่อนการตราพระราชกฤษฎีกาให้คณะกรรมการระดับจังหวัดมีอำนาจดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการลุ่มน้ำ”

๗. เนื่องจากพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นพื้นที่พิเศษ โดยมีกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๔ ส่วนหน้า (กอ.รมน.) และศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ซึ่งหน่วยงานทั้งสองดังกล่าวถือว่าเป็นหน่วยงานพิเศษที่จัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๓ ดังนั้น เพื่อให้พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตามร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... เห็นควรกำหนดให้หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งในสองหน่วยงานดังกล่าวให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตามร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้โดยชัดเจน

นายกันต์พงษ์ ลิ้มกาญจนา ประธานหอการค้าจังหวัดยะลา ได้แสดงความเห็นสรุปสาระสำคัญ กล่าวคือ กรณีที่ร่างมาตรา ๓๙ กำหนดให้มีการใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะ แบ่งเป็นสามประเภท โดยร่างมาตรา ๓๙ (๑) การใช้น้ำประเภทที่หนึ่ง ได้แก่ การใช้ทรัพยากรน้ำสาธารณะเพื่อการดำรงชีพ การอุปโภคบริโภคในครัวเรือน ตนขอสอบถามว่าเนื่องจากบางพื้นที่ในจังหวัดยะลามีความจำเป็นต้องเจาะน้ำบาดาลขึ้นมาใช้เพื่อการดำรงชีพ การอุปโภค - บริโภคในครัวเรือน ซึ่งประชาชนอาจจะต้องเสียค่าเจาะน้ำบาดาล ดังนั้น หากร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... มีผลใช้บังคับแล้ว การเจาะน้ำบาดาลไว้ใช้เพื่อการอุปโภค - บริโภคในครัวเรือนจะเข้าเงื่อนไขตามร่างมาตรา ๓๙ (๑) หรือไม่ อย่างไร

นายต่อเถาะ อาลี สามี ประธานผู้ใช้น้ำ
จังหวัดยะลา และประธานเครือข่ายภาคประชาชน
กลุ่มน้ำปัตตานี ได้แสดงความเห็นสรุปสาระสำคัญ
ดังนี้

๑. ที่ผ่านมาปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ส่วนใหญ่
เกิดจากบุคคลบางกลุ่มในพื้นที่สร้างสิ่งกีดขวาง
ทางน้ำ เนื่องจากในแต่ละพื้นที่ไม่มีการจัดทำผังทางน้ำ
เป็นของตนเอง ดังนั้น เพื่อให้การบริหารจัดการ

เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมและน้ำแล้งในพื้นที่สามารถปฏิบัติได้อย่างแท้จริง เห็นควรกำหนดให้แต่ละตำบล อำเภอ และจังหวัด จัดทำผังทางน้ำ แล้วเสนอไปยังหน่วยงานผู้รับผิดชอบ เพื่อใช้ประกอบเป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บทเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตามร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ....

๒. เห็นควรเพิ่ม “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี” ไว้ในร่างมาตรา ๙ (๔) เป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และร่างมาตรา ๕ รัฐมนตรีรักษาการ เนื่องจากการแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติบางประการต้องใช้เทคโนโลยีหรือบุคคลผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

๓. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เกี่ยวข้องกับหน่วยงานหลายหน่วยงาน และกฎหมายหลายฉบับ และเมื่อร่างพระราชบัญญัตินี้ประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว กฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบที่เกี่ยวข้องหรือได้ออกตามกฎหมายเฉพาะในเรื่องนั้น ๆ จะยังมีผลใช้บังคับหรือไม่อย่างไร

๔. เห็นด้วยกับการให้ร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... เป็นกฎหมายแม่บทเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ

๕. ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดบทลงโทษแก่บุคคลที่กระทำการทำลายสิ่งกีดกัน หรือนำดินไปถมปิดทางน้ำ จนทำให้เกิดน้ำท่วมแก่ที่ดินของบุคคลอื่นหรือไม่ และบทกำหนดโทษในร่างมาตรา ๙๑ มีความหมายรวมถึงการกระทำดังกล่าวหรือไม่

รองศาสตราจารย์ ดร. วิชิต เรืองแป้น
ที่ปรึกษาเครือข่ายภาคประชาชนกลุ่มน้ำปัตตานี
ได้แสดงความเห็น กล่าวคือ เห็นควรให้มีหน่วยงาน
หรือสถาบันการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษา
วิเคราะห์สภาพปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการ
ทรัพยากรน้ำ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติของภาครัฐ
และภาคประชาชนต่อไป

นายวิศาล จิรภาพงพันธ์ ผู้แทนคณะกรรมการลุ่มน้ำปัตตานี ได้แสดงความเห็นสรุปสาระ กล่าวคือ ในร่างมาตรา ๙ องค์ประกอบของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ในส่วนของกรรมการผู้แทนคณะกรรมการลุ่มน้ำ ในร่างมาตรา ๙ (๕) เห็นควรเพิ่มจำนวนของกรรมการลุ่มน้ำจากเดิม จำนวน ๖ คน แก้ไขเป็น จำนวน ๑๒ คน เพื่อให้สอดคล้องกับการที่จะกำหนดให้มีหน่วยงานในระดับภูมิภาค จำนวน ๖ ภาค และเพื่อเป็นการกระจายการรับรู้ข้อมูลจากส่วนกลางไปยังระดับพื้นที่ และระดับพื้นที่ไปยังส่วนกลาง โดยการเชื่อมโยงข้อมูลซึ่งกันและกัน

นายดำรง ชัยวนนท์ ประธานหอการค้าจังหวัดปัตตานี ได้สอบถามต่อที่ประชุมว่า เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... ครอบคลุมไปถึงการควบคุมดูแลจุดจอดเรือหรือท่าจอดเรือในลำนน้ำปัตตานีด้วยหรือไม่

นางสาวบุญธิดา เปล่งแสง ผู้อำนวยการส่วนยุทธศาสตร์ สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๘ ได้มีข้อห่วงใย กล่าวคือ เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... จะเป็นกฎหมายกลางในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ ซึ่งจากการศึกษา ร่างพระราชบัญญัตินี้ ในมาตรา ๓ ที่บัญญัติว่า “แต่หากกฎหมายเฉพาะนั้นขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน” เห็นว่า หากกฎหมายเฉพาะฉบับใดมีบทกำหนด

โทษที่รุนแรง ซึ่งหากมีข้อเท็จจริงที่ซ้ำซ้อนกันและมีกฎหมายหลายฉบับซึ่งมีระดับศักดิ์ที่เท่ากัน อาจจะทำให้ประชาชนเกิดความสับสนในการตีความกฎหมายว่าจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายฉบับใด หรือจะใช้มาตรฐานตามกฎหมายใด

คณะกรรมการวิสามัญตอบข้อซักถามและให้ข้อมูลเกี่ยวกับพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ....

พลเอก อภิรัชต์ หมิ่นสว่าง ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

พ.ศ. ๒๕๒๐ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตเจาะน้ำบาดาลไว้เป็นการเฉพาะอยู่แล้ว ดังนั้น การเจาะน้ำบาดาลไว้ใช้เพื่อการอุปโภค - บริโภคในครัวเรือนต้องดำเนินการขออนุญาตตามพระราชบัญญัติดังกล่าว

๑. ประเด็นการขออนุญาตเจาะน้ำบาดาล มีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล เป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับน้ำบาดาลและมีพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. ๒๕๒๐ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตเจาะน้ำบาดาลไว้เป็นการเฉพาะอยู่แล้ว ดังนั้น การเจาะน้ำบาดาลไว้ใช้เพื่อการอุปโภค - บริโภคในครัวเรือนต้องดำเนินการขออนุญาตตามพระราชบัญญัติดังกล่าว

๒. ประเด็นการกำหนดให้ตำบล อำเภอ และจังหวัด จัดทำแผนผังทางน้ำ เป็นของตนเอง เห็นว่าหากร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... ประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ จะดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในระดับพื้นที่ ซึ่งต้องมีการจัดทำแผนในพื้นที่แล้วเสนอมายังคณะกรรมการลุ่มน้ำที่พื้นที่นั้นตั้งอยู่ เพื่อให้คณะกรรมการลุ่มน้ำพิจารณาให้ความเห็นชอบ ก่อนที่จะเสนอไปยังคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

๓. ประเด็นการเพิ่มองค์ประกอบของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) ตามร่างมาตรา ๙ ในกรณี “รัฐมนตรีกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี” และ “ผู้แทนจากภาควิชาการ ด้านการศึกษา” เห็นว่า หากเพิ่มองค์ประกอบของ กนช. อาจจะทำให้มีองค์คณะที่ใหญ่เกินไป และอาจส่งผลให้การปฏิบัติงานหรือการประชุมไม่คล่องตัว ดังนั้น การกำหนดองค์ประกอบของ กนช. ควรเป็นกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำโดยตรง อย่างไรก็ตาม หาก กนช. ต้องการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงใดหรือหน่วยงานใดสามารถมีหนังสือเชิญผู้แทนจากกระทรวงหรือหน่วยงานดังกล่าวมาให้ข้อมูลหรือให้จัดส่งข้อมูลมายัง กนช. เพื่อพิจารณาก็ได้

๔. ประเด็นการเพิ่มองค์ประกอบคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) ในร่างมาตรา ๙ (๕) ผู้แทนคณะกรรมการลุ่มน้ำ จำนวน ๑๒ คน เห็นว่า หากเพิ่มจำนวนองค์ประกอบดังกล่าว อาจจะทำให้เกิดปัญหาเรื่ององค์ประชุม นอกจากนี้ จากการพิจารณาเกี่ยวกับองค์ประกอบของ กนช. ดังกล่าว คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาการแบ่งสัดส่วนของทุกภาคส่วนที่เข้ามาเป็น กนช. อย่างรอบคอบ โดยคำนึงความสมดุลระหว่างภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชน

๕. ประเด็นจุดจอดเรือหรือท่าจอดเรือในลำน้ำปัดตานี เห็นว่าการดำเนินการควบคุมดูแลเป็นหน้าที่และอำนาจของกรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม อย่างไรก็ตาม หากกรมเจ้าท่าดำเนินการก่อสร้างสิ่งใดแล้วมีผลกระทบต่อทรัพยากรน้ำ กรมเจ้าท่าต้องหารือหรือส่งเรื่องให้แก่คณะกรรมการลุ่มน้ำพิจารณาด้วย

นอกจากนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีการพิจารณาเรื่ององค์ประกอบของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) แล้วเห็นว่า การดำเนินงานของ กนช. ควรเป็นไปในรูปแบบของคณะกรรมการอาจจะกระทำได้ในรูปแบบ Inner cabinet กล่าวคือ หากกำหนดให้รัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้มอบนโยบายให้กับส่วนราชการในสังกัดไปปฏิบัติมาเป็นองค์ประกอบของ กนช. แล้วไม่จำเป็นต้องกำหนดให้ปลัดกระทรวงหรืออธิบดีซึ่งเป็นฝ่ายปฏิบัติเป็น กนช. อีก ซึ่งจะทำให้ กนช. มีองค์คณะที่ไม่ใหญ่จนเกินไป ดังนั้น องค์ประกอบของ กนช. ควรกำหนดเฉพาะรัฐมนตรีที่มีความเกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำมาดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่งตามร่างมาตรา ๙ (๔)

๖. การกำหนดเขตลุ่มน้ำ ๒๕ ลุ่มน้ำ ปัจจุบันประเทศไทยได้มีการแบ่งลุ่มน้ำตามหลักอุทกวิทยาของคณะกรรมการอุทกวิทยาแห่งชาติ โดยได้มีการแบ่งพื้นที่ประเทศไทยออกเป็นลุ่มน้ำสำคัญ ๒๕ ลุ่มน้ำ ซึ่งหากการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศยังยึดตามหลักการแบ่งเขตลุ่มน้ำดังกล่าว โดยยังคงให้มีคณะกรรมการลุ่มน้ำ ๒๕ ลุ่มน้ำ อาจจะทำให้การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เช่น กรณีลุ่มน้ำเจ้าพระยาซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาทั้งหมด โดยลุ่มน้ำเจ้าพระยามีเส้นทางน้ำที่มีพื้นที่ครอบคลุมตั้งแต่จังหวัดนครสวรรค์ไปจนถึงจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นพื้นที่ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ทำให้การบริหารจัดการในระดับพื้นที่ในแต่ละช่วงมีความแตกต่างกัน หากให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบเพียงผู้เดียวอาจจะทำให้การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในระดับลุ่มน้ำไม่ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดและส่งผลให้การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำไม่มีประสิทธิภาพ

๗. ร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... ถือว่าเป็นการปฏิรูปเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำของประเทศ ตามมาตรา ๒๕๘ ข. ด้านอื่น ๆ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ในเรื่องเกี่ยวกับการจัดตั้งสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติถือว่าการปฏิรูปเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศที่มีหน้าที่และอำนาจในการกำกับดูแล (Regulator) ส่วนหน่วยงานที่มีอยู่เดิม คือ กรมทรัพยากรน้ำ และกรมชลประทาน ซึ่งเป็นหน่วยงานฝ่ายปฏิบัติ (Operator) เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำก็ยังคงปฏิบัติหน้าที่ตามหน้าที่และอำนาจที่มีอยู่ ทั้งนี้ ตามนโยบาย แผนยุทธศาสตร์ และแผนแม่บท เกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรน้ำและที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

นอกจากนี้ ตามโครงสร้างของร่างพระราชบัญญัตินี้ หากหน่วยงานใดจะจัดทำแผนงาน หรือโครงการที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรน้ำจะต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) ซึ่งกระบวนการเสนอโครงการต่าง ๆ เกี่ยวกับทรัพยากรน้ำต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการลุ่มน้ำเป็นสำคัญ เมื่อคณะกรรมการลุ่มน้ำเห็นชอบแล้วก็เสนอไปยัง กนช. ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ เมื่อ กนช. พิจารณาและให้ความเห็นชอบแผนงานหรือโครงการต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ และแผนงบประมาณการบริหารทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการให้สอดคล้องกับนโยบาย แผนยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทแล้ว กนช. ก็จะเสนอแผนงาน หรือโครงการดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาในการจัดทำงบประมาณประจำปี โดยไม่จำเป็นต้องเสนอผ่านกระทรวงที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำโครงการดังกล่าวแต่อย่างใด ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวถือว่าเป็น Fast Track

พลเอก อรุณ สมตน์ รองประธาน
คณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง ได้ให้ข้อมูล
สรุปสาระสำคัญ กล่าวคือ Fast Track เป็นกระบวนการ
ที่รวดเร็ว และลดขั้นตอนการดำเนินการระหว่างหน่วยงาน
ในระดับพื้นที่กับหน่วยงานส่วนกลางมีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น
คือ องค์กรผู้ใช้น้ำ ส่งข้อมูลให้แก่คณะกรรมการลุ่มน้ำ
คณะกรรมการลุ่มน้ำก็สามารถเสนอความเห็นเกี่ยวกับแผนงาน
โครงการ หรือข้อเสนอแนะมายังคณะกรรมการทรัพยากรน้ำ
แห่งชาติได้โดยตรง อย่างไรก็ตาม แม้การดำเนินโครงการ
ที่มีความเร่งด่วน และกฎหมายกำหนดให้มีการจัดทำรายงาน
การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ก็ต้องดำเนินการ
ให้เป็นไปตามกฎหมายนั้น ร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ
พ.ศ. .... มาตรา ๒๓ เพียงกำหนดให้สำนักงานทรัพยากรน้ำ

แห่งชาติ มีหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกโครงการสำคัญระดับชาติหรือโครงการเร่งด่วน
ที่จำเป็นต้องมีการประสานการทำงานหลายหน่วยงานตามที่ กนช. มอบหมายเท่านั้น ซึ่งไม่ได้เป็นการก้าวล่วง
กฎหมายอื่นแต่อย่างใด

นอกจากนี้ การแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓ ที่บัญญัติว่า “แต่หากกฎหมายเฉพาะ
นั้นขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน” ความดังกล่าว
คณะกรรมการวิสามัญแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อ Over rule กฎหมายอื่นเฉพาะเท่าที่จำเป็นเท่านั้น เช่น หมวด ๖
การอนุรักษ์และการพัฒนาทรัพยากรน้ำสาธารณะ ร่างมาตรา ๗๑ ซึ่งเป็นกรณีที่เห็นว่าพื้นที่ใดมีลักษณะ
เป็นแหล่งต้นน้ำลำธารหรือพื้นที่ชุ่มน้ำ สมควรสงวนไว้เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำสาธารณะ
ให้รัฐมนตรีประกาศเป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมเท่าที่จำเป็น โดยการประกาศเขตพื้นที่ดังกล่าวต้องม
ีการกำหนดมาตรการคุ้มครอง เพื่อห้ามหรือไม่ให้กระทำการใด ๆ ตามที่กำหนดไว้ในร่างมาตรา ๗๕ เป็นต้น

นายนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ให้ข้อมูล
สรุปสาระสำคัญ กล่าวคือ เนื่องจากหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบถึงสภาพปัญหา
ในพื้นที่ เข้าใจและเข้าถึงความต้องการของประชาชนได้เป็นอย่างดี ดังนั้น หากหน่วยงานของรัฐ
หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นฝ่ายปฏิบัติในระดับพื้นที่ ประสงค์จะให้การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
ในพื้นที่มีประสิทธิภาพและประชาชนได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง หน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างจริงจัง โดยให้ประชาชนในพื้นที่
เข้ามามีส่วนร่วม ผลักดันและสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น นอกจากนี้ ตนเห็นว่าหากหน่วยงานดังกล่าวจะมีการดำเนินการตามแผนงาน โครงการใด
เพื่อบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่ ควรให้ข้อมูลเกี่ยวกับแผนงาน โครงการ และประโยชน์
ที่ประชาชนในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียงจะได้รับจากการดำเนินการดังกล่าว อย่างไรก็ตาม
ร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... ถือว่าเป็นเครื่องมือและกลไกที่ช่วยขับเคลื่อนการปฏิบัติงาน
ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับพื้นที่
ให้สามารถดำเนินการไปตามแผนงาน โครงการ เพื่อพัฒนาแหล่งน้ำพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พลเอก อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ อดีตนายกรัฐมนตรี ประธานคณะกรรมการบริหารวิสามัญ ได้สอบถามผู้แทนจากกรมทรัพยากรน้ำว่า ปัจจุบันกรมทรัพยากรน้ำมีแผนงานหรือโครงการเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นรูปธรรมหรือไม่ อย่างไร

นายไกรสร เพ็ญสุก ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๘ ได้ให้ข้อมูลสรุปสาระสำคัญ กล่าวคือ บทบาทภารกิจที่กรมทรัพยากรน้ำเป็นผู้รับผิดชอบ คือ การใช้ทรัพยากรน้ำนอกเขตพื้นที่ชลประทาน โดยที่ผ่านมารกรมทรัพยากรน้ำได้มีการจัดทำโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำ ซึ่งจะเป็นการดำเนินการในพื้นที่ที่ขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค นอกจากนี้ กรมทรัพยากรน้ำได้มีการจัดทำแผนงาน โครงการเป็นประจำทุกปี โดยเฉพาะแผนงานในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประมาณ ๒๐ โครงการ ซึ่งโครงการแต่ละโครงการจะเป็นกรณีที่ประชาชนในพื้นที่นั้น ๆ เสนอให้มีการจัดทำ อีกทั้งการจัดทำโครงการแต่ละครั้งจะมีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการจัดทำโครงการดังกล่าว

นายพรณรงค์ เยาวเลิศ กรรมการบริหารวิสามัญ ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมสรุปสาระสำคัญ กล่าวคือ ประเด็นองค์ประกอบของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) ตามร่างมาตรา ๙ คณะกรรมการบริหารวิสามัญ ได้พิจารณาโดยแยกองค์ประกอบเป็น ๒ กรณี คือ (๑) หน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย และ (๒) หน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นฝ่ายปฏิบัติ ซึ่งแตกต่างจากร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... (ฉบับคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) ซึ่งมีตำแหน่งอธิบดี องค์กรมหาชน

และหน่วยงานอื่นเป็นองค์ประกอบในร่างมาตรา ๙ (๔) ซึ่งคณะกรรมการบริหารวิสามัญเห็นว่าการกำหนดองค์ประกอบของ กนช. ควรกำหนดเฉพาะตำแหน่งรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำโดยตรงเท่านั้น เนื่องจากรัฐมนตรีเป็นฝ่ายกำหนดนโยบายย้อมสั่งการหน่วยปฏิบัติในระดับปลัดกระทรวงและอธิบดีที่อยู่ในสังกัดของตนดำเนินการตามนโยบายได้อยู่แล้ว โดยคณะกรรมการที่มีรูปแบบที่กำหนดเฉพาะรัฐมนตรีเป็นคณะกรรมการ เช่น พระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นต้น อีกทั้งหาก กนช. ประสงค์จะทราบข้อมูลในเรื่องใดก็สามารถเชิญหน่วยงานนั้น ๆ มาให้ข้อมูลหรือจัดส่งข้อมูลได้อยู่แล้ว

*****